

مسئولیت انتشار این شماره بر عهده تحریر است که جزوالت بر نام وی چاپ شده است. کپیچه حقوق بنگر ملل عومر هر کونیه کسر بردای بکرد قانونر دارد. بنیاد علمر آموزش مر

کپیچه راز حقوق

بین الملل عمومی

فصل اول

مفهوم کلی حقوق بین الملل عمومی

۱- تعریف حقوق بین الملل

۲- وجه تسمیه ی حقوق بین الملل

۳- ماهیت و ضرورت وجود حقوق بین الملل

۴- عوامل مؤثر در توسعه و تحول حقوق بین الملل

۱- تعریف حقوق بین الملل

۱-۱- جامعه ی بین المللی و حقوق بین الملل

حقوق بین الملل مجموعه قواعد و مقررات حاکم بر جامعه ی بین المللی می باشد. منظور از جامعه ی بین المللی اجتماعی است که از همکاری و همبستگی مبتنی بر منافع و نیازهای مشترک و متقابل کشورها به وجود آمده و حقوق بین الملل به آن نظم خاصی بخشیده است.

۱-۲- نهاد های بین المللی و حقوق بین الملل

منظور از نهاد های بین المللی مجموعه قواعد و ارگان های حاکم بر مناسبات میان اعضای جامعه بین المللی است که دسته ی زیادی از آن ها برخاسته از مقررات حقوق بین الملل هستند. مانند: دآوری بین المللی، دیوان بین المللی دادگستری و ...

۱-۳- سازمان های بین المللی و حقوق بین الملل

حقوق سازمان های بین الملل از یک سو شامل قواعد حاکم بر سازمان های بین المللی (مانند اساس نامه سازمان های بین المللی) و از سوی دیگر شامل مجموعه تصمیماتی هستند که سازمان های بین المللی بر طبق اساس نامه های خود اتخاذ می نمایند (مانند قطعنامه های سازمان های بین المللی).

۱-۴- تابعان یا موضوعات حقوق بین الملل

از دیدگاه حقوقی منظور از واژه ی تابع حقوق یا Subject شامل شخصی می باشد که هم واضح قواعد حقوقی و هم دریافت کننده آن قواعد می باشد. بنابراین تابعان حقوق بین الملل در درجه اول کشورها و در درجه دوم سازمان های بین المللی دولتی هستند. و سایر اشخاص مانند شرکت های خصوصی خارجیه نهضت های آزادی بخش ملی و ... که صرفاً دریافت کننده قواعد حقوق بین الملل هستند، به جای تابعان حقوق بین الملل، اعضای جامعه بین الملل می نامیم.

۱-۵- روابط بین الملل و حقوق بین الملل

روابط بین الملل مقدم بر حقوق بین الملل بوده و زمینه ساز اصلی و اساسی آن به شمار می رود، زیرا تا روابط بین الملل برقرار نباشد حقوق بین الملل به وجود نمی آید. اما زمانی روابط بین الملل منسجم می باشد که، معیارهای حقوقی حقوق بین الملل بر آن حاکم باشد.

۱-۶- سیاست و حقوق بین الملل

حقوقدانان انگلوساکسون حقوق بین الملل را جزئی از علم روابط بین الملل که خود شاخه ای علوم سیاسی است می دانند و وجود حق بین الملل را مشروط بر این می دانند که در خدمت سیاست به عنوان عامل متمایز و انحصاری روابط بین الملل باشد.

۱-۷- حقوق بین الملل خصوصی و حق بین الملل عمومی

* وجوه اشتراک یا تشابه

اشتراک در بین المللی بودن :

حقوق بین الملل عمومی و حقوق بین الملل خصوصی هر دو دارای وصف بین المللی هستند. با این تفاوت که حقوق بین الملل خصوصی روابط افراد در زندگی خصوصی را تنظیم می کند و وصف بین المللی داشتن آن تنها جنبه ی شکلی دارد و نه ماهوی .

اشتراک در منابع :

هرچند مهم ترین قواعد حقوق بین الملل خصوصی در حقوق داخلی می باشد، اما جایگاه قواعد حقوق بین الملل عمومی در حقوق بین الملل خصوصی دور از انتظار نیست. زیرا امروزه معاهدات بین المللی یکی از مهم ترین منابع حقوق بین الملل خصوصی هستند .

اشتراک در مرجع رسیدگی :

هرگاه اختلاف در رابطه با قواعد حقوق بین الملل خصوصی باشد، رسیدگی به آن در صلاحیت مراجع بین المللی و طبق قواعد حقوق بین الملل عمومی می باشد .

* وجوه افتراق یا اختلاف

اختلاف در موضوع :

حقوق بین الملل عمومی عمدتاً تنظیم کننده روابط میان کشورها و سازمان های بین المللی است. در حالی که حقوق بین الملل خصوصی صرفاً به روابط میان اشخاص حقیقی یا حقوقی خصوصی می پردازد .

اختلاف در منابع :

بخشی از منابع حقوق بین الملل خصوصی در زمره ی منابع حقوق داخلی است، در حالی که حقوق بین الملل عمومی منابع جداگانه و خاص خود را دارد .

اختلاف در مبانی :

مبانی حقوق بین الملل خصوصی عمدتاً اراده ی یک کشور و مبانی حقوق بین الملل عمومی حداقل اراده ی دو کشور یا سایر تابعان حقوق بین الملل عمومی است .

اختلاف در مرجع رسیدگی :

مراجع صلاحیتدار در رسیدگی به اختلافات ناشی از حقوق بین الملل عمومی معمولاً مراجع حقوقی بین المللی مثل دیوان بین المللی دادگستری و داوری بین الملل می باشد. در حالی که مراجع صلاحیتدار برای رسیدگی به اختلافات ناشی از حقوق بین الملل خصوصی ، مراجع قضایی داخلی و یا در موارد خاصی مراجع فراملی و گاهی استثنائاً مراجع حقوقی بین المللی هستند.

اختلاف در ضمانت اجرا :

حقوق بین الملل خصوص از ضمانت اجرای مؤثر و کاملی برخوردار است، اما ضمانت اجرای حقوق بین الملل عمومی چندان مؤثر و کافی نیست.

***آثار متقابل**

به رغم وجوه افتراق میان حقوق بین الملل عمومی و حقوق بین الملل خصوصی، آثار متقابلی بر یکدیگر دارند و تقسیم بندی میان این دو حقوق دگرگون شده است. در نتیجه هر قاعده ای که از رهگذر معاهده میان کشورها وضع شده است، از حیث شکلی، قاعده ی حقوق بین الملل عمومی است، هرچند موضوع آن در زمینه ی حقوق بین الملل خصوصی باشد.